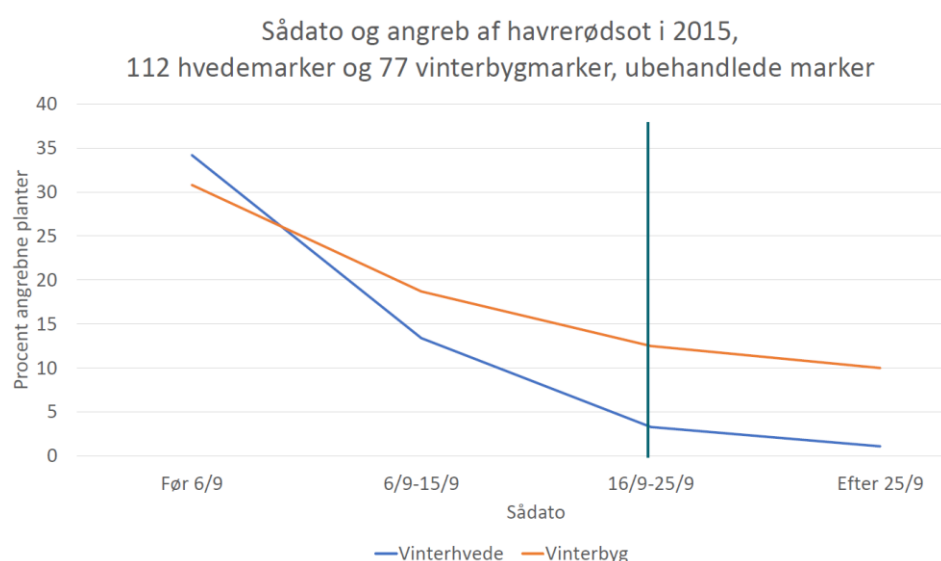

VÆKST

2021 – uge 37

Forebyggelse af havrerødsot i vintersæd – tjek for angreb af bladlus i efteråret

I den forgange sæson oplevede vi flere vintersædsmarker rundt i hele landet med større eller mindre angreb af havrerødsot og dette naturligt nok pga. meget tidligt etableret vintersæd og et langt lunt efterår i 2020. Viruset havrerødsot overføres af bladlus i efteråret, men symptomerne viser sig først i foråret fra begyndende vækst – tidligst i vinterbyg. Eventuelle angreb og udbyttetab er oftest størst i vinterbyg og vinterhvede, men angreb kan også koste udbytte/uensartet udvikling i vinterrug. Risikoen for overførsel af virus med bladlus er størst i marker etableret i den første halvdel af september – se nedenstående figur 1:

Figur 1. Tilbage i 2014/2015 var vintersæden alvorligt angrebet af havrerødsot, men også i den forgange sæson har der været angreb af virus rundt i landet; især i tidligt etablerede marker.

Når behovet for en eventuel bekæmpelse vurderes, skal forholdene i tabel 1 tages i betragtning.

Tabel 1. Faktorer, der skal inddrages, når beslutningen om evt. forebyggelse af havrerødsot skal træffes

	Betydning for ens beslutning, 1-5 skala. 5 stjerner har størst vægt
Antallet af bladlus i marken i efteråret	*****
Sådato (<i>størst risiko i marker sået inden 15. september</i>)	*****
Erfaring for angreb i tidligere år	****
Markens beliggenhed i landet (<i>størst risiko i milde områder i de sydlige og kystnære områder, men har kunnet findes i alle egne af landet</i>)	***
Mængden af græs og spildkorn i stubben af forfrugten (<i>grøn "uforstyrret bro" i en lang periode inden såning øger risikoen</i>)	**
Vejrforhold efterår og vinter (<i>langt mildt efterår øger risikoen</i>)	**

Undersøg, om der er bladlus

Der findes ingen nøjagtig bekæmpelsestærskel for bladlus om efteråret i vintersæd, fordi et varierende antal bladlus indeholder smitte af havrerødsot, og fordi det er ukendt, hvornår nattefrost reducerer antallet af

bladlus. **Finder man bladlus på 2-3% af planterne, anbefales en bekæmpelse, såfremt marken er sået før ca. 20.-25. september.** Vær især opmærksom i de tidligt såede marker, hvor ganske få bladlus hurtigt kan udvikle sig. Allerede nu kan der findes bladlus i de tidligst fremspirede marker, og det samme er tilfældet på spildkornplanter m.v.

Bekæmpelse – behov og tidspunkt

Ved at følge udviklingen i registreringsnettet på www.registreringsnet.dk og ved løbende at tjekke egne marker kan bekæmpelsesbehovet vurderes. Bekæmpelse fra omkring vækststadiet 13-14 (3-4 blade udviklet) har ifølge forsøg og erfaringer været et godt tidspunkt at bekæmpe lusene, men er der usædvanlig mange lus allerede på kornets 2-bladstadiet bør der behandles. Gentagen bekæmpelse kan være aktuel 2-3 uger senere; især i de tidligst etablerede marker. Til at understøtte registreringerne af bladlus i markerne kan man anvende en graddageberegner – enten via www.graddageberegner.dk eller via Syngentas app kaldet BYDV Assist. Det er vigtigt at registrere sådato og især fremspiringsdato i de enkelte marker.

Graddageberegneren på www.graddageberegner.dk anvendes således:

Fremspiringsdatoen for marken angives i "Startdato". Angiv f.eks. 31-12-2021 i både "Slutdato" og "Tærskeldato". Anfør 3 i "Basisværdi", 0,7 i "Klimaændring" og 170 i "Tærskelværdi". Et indtastet eksempel for Århus N. (se nedenstående) med fremspiringsdato 13-9-2021 viser, at det optimale bekæmpelsestidspunkt i dette tilfælde vil være de sidste dage af september ved samtidig fund af bladlus. Vurdér resultatet fra graddageberegningen med afgrødens bladudvikling, hvor bedste effekt forventes opnået på 3-4 bladstadiet.

Graddageberegning

Startdato	<input type="text" value="13-09-2021"/>	Slutdato	<input type="text" value="31-12-2021"/>
Basisværdi	<input type="text" value="3"/>	Klimaændring	<input type="text" value="0,7"/>
Tærskelværdi	☒ <input type="text" value="170"/>	Tærskeldato	☐ <input type="text" value="31-12-2021"/>
<input type="button" value="Beregn"/>			

Århus N (8200) ▼

Temperatur og graddage med basistemperatur og korrektion for klimaændringer		
Dato	Lufttemperatur C	Graddage C
13-09-21	15,0	12,0

Syngentas BYDV Assist app:

Appén kan hentes på alle Iphone og Android telefoner. Følg herefter vejledningen til appen. Efter indtastning af lokalitet, sådato og fremspiringsdato sendes sms-varslere ved hhv. 145 og 170 graddagesum, som indikerer det bedste tidspunkt at tjekke marken for eventuelle angreb af bladlus.

Midler og doser

Se anbefalede løsninger i tabel 2.

Tabel 2. Anbefalede løsninger til bladlusbekæmpelse i vintersæd i efteråret

Løsning	Anbefalet dosis, l/kg/ha	Maks. antal gange i vintersæd
Lamdex	0,15	3
Mavrik/Mavrik Vita*	0,1	1 gang efterår og 2 gange forår

* Evt. restlager af Mavrik Vita skal være anvendt senest 15/6-2022.